

1. Relacje
1. Relaciones

2. Wojny
2. Guerras

3. Tolerancja
3. Tolerancia

4. Ustrój
4. Sistema político

Kraj tolerancji religijnej

El país de la tolerancia religiosa

Rzeczpospolita powstała w wyniku unii pomiędzy obywatelami katolickiej Korony i Litwy, zamieszkaną w większości przez prawosławnych Rusinów. Działo się to w XVI wieku, gdy w Europie rozwijała się reformacja. Protestantami zostało wielu ważnych polskich polityków. Chociaż Rzeczpospolita i Hiszpania były państwami chrześcijańskimi, różniło je podejście do tolerancji religijnej.

La Mancomunidad nació a partir de la unión del Reino de Polonia (católico) y el Gran Ducado de Lituania (en parte ortodoxo). Esto ocurrió en el siglo XVI, en plena Reforma europea, y muchos de los prominentes políticos polacos se convirtieron al protestantismo. Aunque tanto la Mancomunidad como España eran estados cristianos, sus enfoques hacia la tolerancia religiosa eran distintos.

Katolicy

Katolicy stanowili najliczniejszą grupę chrześcijan w Rzeczpospolitej. Polski król nie mógł być wyznawcą innej religii. Dużą rolę odgrywał zakon jezuitów, założony przez Hiszpana, Ignacego Loyolę.

Católicos

Los católicos eran la mayoría en la Mancomunidad y el rey polaco no podía profesar otra religión. La orden de los jesuitas, fundada por el español Ignacio de Loyola, desempeñó aquí un papel importante.

Prawosławni

Rusini ze wschodnich województw Rzeczpospolitej wyznawali prawosławie. Członkami tego kościoła byli zarówno chłopci, jak i wielcy panowie. Pomimo wspólnej wiary, przez wieki Rusini bronili granic kraju przed Moskwą.

Ortodoxos

Los rutenos de las zonas orientales de la Mancomunidad, tanto campesinos como grandes señores, profesaban la fe ortodoxa. Pese a que la compartían con los moscovitas, durante mucho tiempo defendieron de estos las fronteras orientales del estado.

Unici

Pod koniec XVI wieku z inspiracji katolików część prawosławnych zgodziła się podporządkować papieżowi. Zawiązano unię brzeską, a nowy kościół zwano unickim.

Rozłam doprowadził do licznych konfliktów z przeciwnikami unii.

Uniatas

A finales del siglo XVI, por inspiración de los católicos, algunos ortodoxos aceptaron la autoridad del papa. Asimismo, se proclamó la Unión de Brest y se creó la iglesia uniata. Esta división generó muchos conflictos con aquellos que se oponían a esta idea.

Ormianie

Przybysze z Armenii, czyli pierwszego chrześcijańskiego kraju świata, zadomowili się w Polsce już w XIV wieku. W swoich świątyniach odprawiali nabożeństwa według starożytnej liturgii.

W 1630 r. Ormianie połączyli się z katolikami unią.

Armenios

Los armenios, originarios del primer país cristiano del mundo, se establecieron en Polonia ya en el siglo XIV. Las liturgias en sus templos se realizaban según ritos antiguos. En 1630, celebraron una unión con los católicos.

Protestanci

Polskim protestantom, czyli luteranom i kalwinom, zawdzięczamy m.in. tłumaczenia Biblii na język polski i upowszechnienie druku.

Natomiast arianie, zwani braćmi polskimi, wyprzedzili swoją epokę, propagując pacyfizm.

Protestantes

A los protestantes polacos, es decir, luteranos y calvinistas, les debemos la traducción de la Biblia al polaco y la difusión de la imprenta. Por su parte, los arrianos, también llamados Hermanos Polacos, promovieron el pacifismo, adelantándose a su época.

Żydzi

W większości miast Rzeczpospolitej mieszkali Żydzi. Uniknęli tutaj pogromów i prześladowań. Zajmowali się handlem i rzemiosłem. Żyli obok chrześcijan, obchodzili własne święta, a między sobą rozmawiali w języku jidysz.

Judíos

Los judíos vivían en la mayoría de las ciudades de la Mancomunidad, donde se salvaron de los pogromos y persecuciones. Se dedicaban al comercio y la artesanía. Llevaban su vida al margen de los cristianos, tenían sus propias festividades y se comunicaban entre ellos en yidish.

Tatarzy

Rzeczpospolita gościła także muzułmańskich Tatarów, którzy osiedlali się na Litwie za zgodą polskiego króla. Za jego zdrowie wznosili modły w drewnianych meczetach. Ci, którzy się ochrzczili, mogli zostać uszlachceni.

Tártaros

En la Mancomunidad vivían también los tártaros, que eran musulmanes y se asentaron en Lituania con el permiso del rey polaco. Rezaban por la salud del monarca en sus mezquitas de madera. Los tártaros bautizados podían llegar a ser nobles.

My nie palimy!

¡Nosotros no quemamos!

Państwo bez stosów

Szlachta na sejmie zagwarantowała sobie tolerancję religijną. Nikt nie prześladował innowierców, nie zmuszał ich do konwersji, ani nie palił w publicznych egzekucjach. Dlatego Polskę nazywano "państwem bez stosów".

Rzeczpospolitą ominęła też fala procesów o czary, w których na zachodzie Europy spalono wiele niewinnych kobiet.

País sin hogueras

En el parlamento, la nobleza se garantizó la tolerancia religiosa. Los disidentes religiosos no eran perseguidos, forzados a la conversión ni ejecutados públicamente en las hogueras. Por esta razón, Polonia era conocida como el "país sin hogueras".

La Mancomunidad tampoco experimentó la ola de juicios de brujas que cobró la vida de muchas mujeres inocentes en la Europa occidental.